

УДК 371.388-057.875:61:57:005

ЗНАЧЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ

Н. М. Димар

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, просп. Перемоги, 34, м. Київ, 01601, Україна

Підготовка фахівців медичного профілю у вищих навчальних закладах передбачає самостійну роботу студентів, яка спрямована на формування у них самостійності, як риси особистості, що прагне до постійної самоосвіти, саморозвитку та самореалізації в процесі своєї професійної діяльності. Організація різних форм самостійної роботи та її методичне забезпечення є важливим завданням навчального процесу у вищому медичному закладі.

Оптимально організована та методично забезпечена самостійна робота студентів сприяє покращенню та вдосконаленню якості індивідуальної самопідготовки студентів до практичних занять, забезпечує формування умінь і навичок самостійного навчання та вміння вдало їх застосовувати в нестандартній ситуації, виховання навичок самостійного прийняття рішень та пошуку необхідної інформації [1, 2]. Ефективність самостійної роботи студентів зумовлюється сформованістю пізнавальних мотивів, адаптивними можливостями студентів до індивідуального самостійного розвитку в умовах навчання у вищому навчальному закладі, якісною та доступною науково обґрунтованою інформаційно-методичною базою, чітким налагодженим контролем за її виконанням [5]. Тому при організації самостійної роботи студентів на перший план виходять проблеми підвищення її результативності, розробки дидактично обґрунтованих підходів до її проектування та організації, впровадження ефективних методів контролю та оцінки її виконання.

Комплексне використання різних форм та методів організації самостійної роботи є одним із важливих чинників підвищення ефективності пізнавального процесу та стимулювання професійного зростання у підготовці майбутніх лікарів. Для підготовки до практичних занять з медичної біології на кафедрі біології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця використовуються видані друком посібники з практичних занять з медичної біології [3, 4, 6], а також розроблено комплекс навчально-методичних матеріалів, зокрема, методичні розробки лекцій, практичних занять, самостійної позааудиторної роботи студентів.

Методичне забезпечення позааудиторної самостійної роботи за визначеними темами передбачає наявність переліку завдань в межах тематики роботи, тести для перевірки базових знань та самоконтролю, таблиці для заповнення, логічні схеми, ситуаційні задачі, контрольні тести.

Матеріал кожної теми практичного заняття у методичній розробці включає науково-методичне обґрунтування теми, конкретні цілі, зміст теми, завдання для самостійної роботи під час підготовки до практичного заняття, практичні роботи, які виконуються на занятті, матеріали для самоконтролю, рекомендовану літературу. При підготовці до практичного заняття студент опрацьовує рекомендовану літературу, в письмовій формі відповідає на контрольні запитання, вирішує ситуаційні задачі, які дають можливість застосувати набуті знання у змодельованих реальних ситуаціях із професійної діяльності лікаря, дає відповіді на тестові завдання множинного вибору, розв'язує навчальні вправи. Крім цього, позааудиторна самостійна робота студента включає вивчення навчального матеріалу з тих тем, які передбачають самостійне опрацювання.

Така організація самостійної позааудиторної роботи з медичної біології допомагає студентам ретельно оволодівати теоретичним матеріалом, результативно готуватись до практичного заняття, а вже під час виконання аудиторної роботи ефективно та цілеспрямовано використовувати набуті теоретичні знання.

Самостійна позааудиторна робота при підготовці до практичних занять сприяє адаптації студентів до навчання у вищому медичному навчальному закладі, оптимізації навчального процесу, поглибленню теоретичних знань, формуванню у майбутніх спеціалістів медичного профілю здатності до самонавчання та самоконтролю.

Література

1. Ковальова К. Ю. Вимоги до організації самостійної роботи студентів педагогічних університетів у контексті Болонського процесу / К. Ю. Ковальова // Рідна школа. – 2005. – №1. – С. 3–5.

2. Козаков В. А. Самостоятельная работа студентов и ее информационное методическое обеспечение: учебное пособие / В. А. Козаков. – К.: Вища школа, 1990. – 112 с.

3. Медична біологія: посібник для практичних занять / [О. В. Романенко, М. Г. Кравчук, В. М. Грінкевич та ін.]; за ред. О. В. Романенка. – К.: Здоров'я, 2005. – 372 с.

4. Романенко О. В. Біологія: посібник з практичних занять / О. В. Романенко, М. Г. Кравчук, В. М. Грінкевич; за ред. О. В. Романенка. – К.: Медицина, 2006. – 176 с.

5. Стратегія посилення самостійної роботи студентів у контексті приєднання України до Болонського процесу: матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, 14-15 грудня 2004 р. / Г. В. Стадник та ін. (ред.). – Х.: ХНАМГ, 2004. – 243 с.

6. Romanenko O. V. Medical biology: The study guide of the practical classes course / O. V. Romanenko, O. V. Golovchenko, M. G. Kravchuk, V. M. Grinkevych; edited by O. V. Romanenko. – K.: Medicine, 2008. – 304 p.